

14 februari 2021

TERUGBLADEREN OM IN HET HEDEN MOED TE HOUDEN

Bijbellezingen: 1 Kronieken 10, vers 1-7 en 1 Kronieken 17, vers 1-15

Kronieken bestaat uit twee boeken (waarschijnlijk met als heel simpele reden dat het vroeger niet op één boekrol paste) die samen één groot geschiedenisverhaal over Israëls koningentijd vormen. Maar zoals u misschien weet, zijn de boeken Kronieken niet de eerste boeken die over de koningen van Israël vertellen. De Kronieken zijn later geschreven dan de Koningenboeken, waarschijnlijk ergens in de tijd van Haggai en Zacharia. In ieder geval: de tijd na de ballingschap. Israël was in ballingschap gegaan, in gevangenschap in Babel, als straf van God. Maar nu waren zij voor een gedeelte weer terug in hun eigen land. Een nieuw begin! Eindelijk weer in het Beloofde Land! Maar het was niet meer zoals vroeger. En het ging ook niet meer zoals vroeger. De tempel was dan wel weer opgebouwd, maar een stuk minder mooi dan in de tijd van koning Salomo. Men had wel weer een eigen land, maar geen eigen koning, geen eigen machtscentrum. Het was niet, zoals het was geweest. ... En daarom is de Kronieken-schrijver de geschiedenis van het volk opnieuw gaan vertellen. Met andere accenten. Om zijn volk weer moed in te spreken. Om enthousiasme aan te wakkeren. Om het geloof te versterken. Om hen te laten zien waar het op dit moment op aankomt... en hoe zij zich opnieuw in deze tijd op God moeten richten.

De Kronieken-schrijver vertelt daarom over de koningen van weleer, maar hij schrijft niet alles pagina voor pagina over van de Koningenboeken. Nee, sommige stukken laat hij weg en andere gedeeltes vertelt hij juist uitgebreid. Hij vertelt bijvoorbeeld hoe David en Salomo de tempeldienst hadden laten inrichten, hoeveel aandacht zij – de grote voorbeelden – hadden voor de tempel en hoeveel zij over hadden voor de dienst aan God. Maar dat Salomo allemaal vrouwen heeft verzameld en afgoden ging dienen, dat laat de Kronieken-schrijver achterwege. Vertelt de Kronieken-schrijver dus stiekem niet het hele verhaal? Doet hij misschien zelfs aan geschied-valsing door gedeeltes achterwege te laten? Ik denk niet dat je het zo moet zien. De Kronieken-schrijver vertelt, belicht vanuit een ander oogpunt en met een ander oogmerk de geschiedenis van gisteren... om zijn volksgenoten vandaag te kunnen helpen. Nu, zo wil ik ook samen met u luisteren naar wat de Kronieken-schrijver vertelt. Terugbladeren in de geschiedenis, op de manier van de Kronieken-schrijver, om hoop te vinden voor vandaag, in onze omstandigheden... en om moed te kunnen houden... en om te zien waar het anno 2021 op aankomt. De Kronieken-schrijver neemt ons mee.

Nadat de Kronieken-schrijver hoofdstukken lang allemaal geslachtsregisters, opsommingen en lijsten heeft genoemd, begint hij te verhalen over de eerste koning van Israël, koning Saul. Maar wat heel vreemd is: aan deze koning wijdt hij slechts één hoofdstuk. In de boeken Koningen lees je veel en veel meer over Saul. En dat ene hoofdstuk over Saul in de Kronieken-boeken beschrijft ook nog eens alleen Sauls tragische dood. Meer niet. Maar de Kronieken-schrijver gaat gelijk verder met vertellen, want daar is het hem om te doen: hij gaat vertellen over David. En over Davids zoon, Salomo. Over hoe zij als koningen het volk moed hebben gegeven. En veiligheid. Hoe zij het volk tot een nieuwe tijd hebben gebracht. Ja, hoe God in en door deze koningen heeft gewerkt. En hoe het leven met God zo prachtig is geweest: de tempel die werd gebouwd, de tempelzangers die waren vrijgesteld om God dagelijks te loven. De offers die werden gebracht. En – daar hebben wij vanmiddag over gelezen – hoe aan David is beloofd dat er uit zijn nageslacht een Zoon zal opstaan die voor eeuwig zal regeren: ¹¹*En het zal gebeuren, wanneer uw dagen voorbij zijn en u heen gaat naar uw vaderen, dat Ik uw nakomeling na u, die een van uw zonen zal zijn, zal doen opstaan, en Ik zal zijn koningschap*

bevestigen. ¹²Die zal voor Mij een huis bouwen, en Ik zal zijn troon voor eeuwig bevestigen. ¹³Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn, en Mijn goedertierenheid zal Ik niet van hem wegnemen, zoals Ik die weggenomen heb van hem die er vóór u was.

'Luister eens goed', zo lijkt de Kronieken-schrijver zijn lezers te willen vertellen. 'Denk je dat dit nu allemaal verleden tijd is, dat nooit meer terug zal komen? Ho even! Die belofte die God aan David heeft gedaan, die is nog niet uitgekomen hoor! God is nog steeds met ons bezig hoor! Heb geen heimwee naar die geweldige tijd van David en Salomo..., daarvoor vertel ik het niet. Nee, laat je erdoor inspireren en kijk vooruit! Want er zal een Davidstelg komen, een zoon van David, die voor altijd zal regeren.' Iemand Die weer op troon van David, ook al is die troon verplaatst, verbannen, verwoest zelfs..., iemand Die weer op de troon van David zal plaatsnemen. 'Want weet je ook nog wat God tegen David zei? 'Niet jij zult voor mij een huis bouwen, Ik zal voor jou een huis bouwen!' Een huis: een gezin, een familie, een koninkrijk, dat staat als een huis. En daarom is deze tijd waarin wij nu leven niet een tijd van heimwee naar vroeger deze tijd waarin wij leven is niet een tijd van teleurstelling over dat wat blijkbaar niet anders is..., maar het is een tijd van hoop! Van verwachting.

Die bijzondere belofte aan David, die de Kronieken-schrijver centraal stelt in zijn verhaal, die belofte is eeuwen na de Kronieken-schrijver is uitgekomen. In de Heere Jezus, de ware Zoon van God, de Koning van de Joden. De Kronieken-schrijver en zijn lezers toe hebben dat niet meer meegemaakt, maar die belofte bleef dus staan. Door alles heen – alle tragedie, alle eeuwen vol spanning, alle generaties die voorbij zijn gegaan – door alles heen is zo'n heel bijzondere lijn te zien: van David, zo'n 1000 jaar geleden, via de Kronieken-schrijver die dat weer ophaalt, zo'n 500 jaar later, tot ongeveer weer 500 jaar later: de komst van die beloofde Zoon, de Koning der joden, Jezus Christus... Dat is bijzonder hè? 1000 jaar... Ik denk dat zonder deze woorden van de Kronieken-schrijver die mensen toen in die tijd na de ballingschap die lijn niet hadden gezien. Want in zo'n situatie waarin zij nu zaten, voelde je waarschijnlijk vooral moedeloosheid. Teleurstelling. Zat je in je eigen situatie opgesloten, die alle energie van je weg nam. Alsof het land een jaar lang een coronavirus moest doormaken. Maar de Kronieken-schrijver neemt hen daarom mee terug in de geschiedenis om hen een breder perspectief te geven.

Waar ik nu bij bleef hangen op deze weg terug in de geschiedenis met de Kronieken-schrijver, dat is dat eerste hoofdstuk over de eerste koning, koning Saul. Voor de Kronieken-schrijver was dat minder belangrijk, zo lijkt het. Een soort opstapje om snel verder te kunnen gaan met te vertellen over koning David..., maar juist als ik Saul daar zo zie staan in alle eenzaamheid... met de dood voor ogen..., zo angstig..., dan moet ik in deze lijdensweken denken aan de Koning van de Joden, Jezus. Het korte verhaal van de Kronieken-schrijver over koning Saul wijst al vooruit naar het Paasgebeuren van eeuwen later: straks zal daar de Koning van de Joden in Jeruzalem, de stad van David, staan, omringd door vijanden die Hem dood willen hebben. En wat zullen ze de spot met Hem gaan drijven. Wat een vernederende dood staat Hem voor ogen. Ook deze Koning is bang. Jezus was doodsbang in de hof van Getsemané. En ook bij Hem zien wij, net als bij Saul, dat degenen die bij Hem horen op de vlucht slaan. Maar deze Koning van de Joden vlucht niet zelf in de dood, om zodoende uit handen van de vijanden te blijven en zichzelf voor verder lijden te sparen. Deze Koning van de Joden geeft Zich over aan Zijn vijanden. Hij laat met Hem gebeuren, Hij laat Zichzelf kruisigen onder gelach van al Zijn vijanden... Hij strijdt tot het bittere einde door Zich in liefde te geven. Hij bidt voor Zijn vijanden die Hem verwonden. Hij zegent hen die Hem vervloeken. Zo precies die eerste koning, koning Saul in al zijn angst en ontreding, maar zo totaal anders in de weg die Hij kiest..., de weg die Hij voor ons gaat.

Ik ga even terug: de Kroniekschrijver vertelde de geschiedenis dus op zijn eigen manier, een hervertelling om zijn lezers hoop, moed, perspectief en richting te geven voor hun eigen tijd en situatie. Maar als wij nu zo met hem terugkijken hè op die geschiedenis en zijn geschetste geschiedenislijn verder doortrekken naar de Heere Jezus..., kunt u er dan ook iets uit halen wat ons moed, perspectief, hoop kan geven? Ik noem een aantal dingen waar ik zelf aan denk:

Ten eerste wat ik zie in de vertelling van de Kroniekschrijver: *wij mogen leven met een God Die Zijn beloften voor deze wereld dus echt laat uitkomen*. God houdt Zich aan Zijn beloften en is blijbaar echt op deze wereld betrokken, weet Zich diep met deze wereld verbonden! Wat is dat geweldig mooi! Want als je die koningengeschiedenis ziet, al die eeuwen die zo voorbij zijn gegaan, met de een wat meer succes en de ander totaal geen betekenis zo lijkt het..., namen die ons soms helemaal niets meer zeggen, ja, wat is die hele tijd dan hè? Wat voor zin heeft heel dat wereldgebeuren van stralende en falende machthebbers en talloze mensen wiens namen in de stroom van de tijd zijn meegenomen zonder dat iemand ze zich herinnert. En wat doet *mijn* eigen leventje er eigenlijk toe, waarin misschien zoveel gebeurt, maar wat ook zo bijzonder betrekkelijk, nietig, is? Over tachtig jaar zou niemand meer weten wie wij zijn geweest. Waarvoor ploeter ik mijn schooltijd dan door, nu dat zo bijzonder saai is? Waarom probeer ik het uit te houden in die relatie en blijf ik ervoor vechten? Waarom moet ik als oudere nog door, als het leven voor mij eigenlijk wel genoeg geweest is. Nu, *probeer je op die grote lijn te richten, die koninklijke lijn, Gods beloften voor deze wereld. God Die met deze wereld en met deze mensen onderweg is... God Die Zichzelf houdt, al die eeuwen door al Zichzelf houdt aan Zijn eigen woorden. In dat grote kader, op die grote tijdslijn mag ook jouw leven een stipje zijn*. Een nietsbetekenend stipje zo lijkt het misschien, zo klein. En laten wij ons ook maar niets verbeelden. Maar die kleine stipjes die u en ik op die grote tijdslijn van de wereld zijn, mogen zich wel weten opgenomen en omringd door Gods beloften. Want Gods plannen gaan door. Zijn plannen begonnen uitgerold te worden sinds het ontstaan van deze wereld, hoeveel miljard jaar misschien wel geleden ... en Gods plannen gaan al die tijden, al die tijdperken door. De Kroniekschrijver laat er een stukje van zien. En wat een niet loslatende trouw en een wonderlijk diepe liefde is daarin te ontdekken! Nu, *houd die tijdslijn, die hoofdlijn, die rode draad, rood van Gods alles gevende liefde, had dat vast. Houd je daaraan vast. Want dat is je houvast. Je hoop. Daar zal uiteindelijk alles haar doel en zin in vinden*.

Dat moesten die lezers van het Kroniekenboek weten, nu hun situatie zo teleurstellend was en alle energie en enthousiasme wegnam. Houd je vast aan die rode draad door heel de wereldgeschiedenis, rood van het Gods liefde, rood van het bloed van Christus.

Het tweede, waar ik in deze lijdensweken aan moet denken: die Kroniekschrijver was helemaal vol van die belofte van die toekomstige troonsopvolger van David..., maar ik denk dat hij er geen idee van heeft gehad hoe dat koningschap van die toekomstige Koning van de joden er werkelijk uit zou zien. Als ik lees hoe de Kroniekschrijver over David en Salomo vertelt, met een hele opsomming aan overwinningen, aan goede daden (wat zwartere bladzijden weggelaten), dan zou die Kroniekschrijver bij de belofte van die toekomstige Koning wel helemaal aan een glorietijd hebben gedacht. Met de allergrootste militaire macht. Paleizen overal in zijn rijk... Maar wie bleek deze Koning, deze toekomstige Koning der joden in werkelijkheid te zijn? Hoeveel militaire macht had Hij? Nou, deze Koning heeft op dit moment anno 2021 een leger van biddende ouderen, zingende kinderen, zoekende jongeren en gelovige (en tegelijkertijd soms twijfelende) volwassenen, die bij Zijn rijk mogen horen. En hoe staat het met Zijn paleizen? Nou, deze Koning schijnt te wonen waar twee of drie mensen in Zijn Naam bij elkaar zijn. Of dat nu in een mooi kerkgebouw, of aan een eettafel, of achter een computerscherm bij een online dienst is, dat maakt eigenlijk niet uit. En hoe laat Hij Zijn macht zien? Nou, deze Koning regeert met doorboorde handen. Hij regeert vanaf

het kruis. Hij zegent Zijn vijanden en bidt voor hen die Hem slaan. En Zijn macht is daar te zien waar iemand iemand anders excuses aanvaardt en hem of haar vergeeft. Zijn macht is zichtbaar in de wijkwinkel waar een vrijwilliger een cliënt helpt met de belastingaangifte. Zijn macht schittert in Zijn onderdanen die bereid zijn te incasseren en die ondanks alle duisternis het licht van het Evangelie blijven verspreiden. Zijn macht is te zien in degenen die voor velen onzichtbaar zijn en die zich inzetten Gods Koninkrijk en Zijn gerechtigheid.

Maar dat Koninkrijk, waar de Kroniekschrijver naar uitzag – dat is mijn derde punt - dat Koninkrijk is dus gekomen. Het is al onder u, zo zei Jezus. Maar het gaat vaak tegen alles in wat je voelt, denkt of ervaart. Nu, kijk zo eens naar je leven. Probeer die agenda uit je hoofd te zetten en die nare gedachten, of juist die dingen waar je zo helemaal in opgaat. *Jij mag leven in dat Koninkrijk!* Het is al begonnen. Al eeuwen geleden begonnen. En het zal altijd duren. Soms moet je even terugkijken om dat weer te beseffen, zo probeerde de Kroniekschrijver ook zijn lezers te vertellen. Soms moet je even weer op een andere manier terugkijken in de geschiedenis om opnieuw te beseffen dat jij, als je knielt voor Koning Jezus, nu al een koninkrijksburger bent en dat Hij, de Opgestane Heer, Koning is. Soms moet je even terugkijken om weer te beseffen dat je mag leven in de bescherming van Hem Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Soms moet je even die geschiedenisboeken weer terugbladeren, die Kroniekenboeken, die Bijbelse geschiedenis, om weer tot je door te laten dringen dat je nu al van Hem mag zijn en met Hem mag zijn. En dat zelfs de dood jouw leven niet kan kleinkrijgen. Want dat Koninkrijk van deze Koning is een feit. Het is een eeuwig Koninkrijk, het gaat alle grenzen over en alle grenzen te buiten. Ik hoop dat je daarom en daardoor deze tijd aankunt. Dat je het vol zult houden, hoe lastig het soms ook is. Dat je perspectief zult hebben. Dat alles van je leven in het licht zal staan van die grote lijn, die hoofdlijn, die rode draad van Gods trouw en liefde voor deze wereld, de eeuwen door.

De Kroniekschrijver laat een lijn door de geschiedenis zien. De rode draad van Gods trouw en liefde door al die eeuwen heen. Soms hè, kan je zo opgesloten zitten in je eigen leven. Soms kan je je een druppel voelen in deze wereldoceaan, die oceaan die maar tekeer gaat en nooit tot rust komt. Dan heb je het weer nodig om de draad op te pakken, die rode draad van Gods trouw en liefde de eeuwen door, Gods weg met deze wereld naar Zijn grote toekomst en daar je leven aan vast te maken.

En hoe moet je dat maandag doen? Wat moet je op maandag met deze preek? Een theoloog (Eugene Peterson) had hier een mooie term voor die ik even mee wil geven: 'strategie niks doen', zo noemde hij het. 'Strategie niks doen'. Wat bedoelde hij? Nu, die koning David in het verhaal van de Kroniekschrijver kreeg te horen dat niet hij het huis moest bouwen voor God, maar dat God een huis voor David zal bouwen. David moest dus niks doen. Maar dat was juist heel veel. Peterson bedoelde met 'strategie niksdoen' niet dat wij christenen moeten gaan luiëren. Dat wij maar moeten zien wat er van Gods Koninkrijk en van de kerk zal worden. Het is ook niet een stoïcijn's leven: alles over je heen laten komen, de mens wikt – God beschikt, enzovoort. Nee, het is een stil worden voor God, wat God van je vraagt. Je leven aan Hem overgeven. Je leven als een stipje zien op die grote tijdslijn van God. En al je plannen, je idealen, je strijd en zorgen, je geluk en successen aan Hem geven.

Want Hij zal jouw huis bouwen, David.

Hij zal verder gaan, waar het ons de eeuwen door steeds weer bij de handen afbreekt, volk Israël.

Hij zal Zijn plannen voltooien met jou echt voltooien, wereld. Want Hij houdt Zich aan Zijn eigen beloften. Al de eeuwen door. Wat heb je nog meer nodig om de maandag weer tegemoet te kunnen gaan?